

ĐẠO

Có một lúc nào đó ta thả tâm vọng tưởng chạy vu vơ để bắt chợt tự hỏi: Đạo là gì? Có khi ta lúng túng giây lâu để thấy rằng coi vậy mà khó trả lời.

- Ủ thì Đạo khác với đời: một cái thì tu, một đàng thì không tu ...

Câu trả lời trên có vẻ không mấy hài lòng cho những ai đã từng học đạo, có căn cơ, bài bản, trường lớp, nhưng dường như lại thích hợp với tầng lớp đại chúng bình dân hơn. Nhưng không sao, đây không phải là vấn đề chúng ta phải bàn sâu, chỉ xin mượn một chút gợi ý để nêu lên vài suy nghĩ về Đạo nhân mùa đản sinh Đức Phật, Thích Ca Mâu Ni.

Nếu hiểu đạo là những gì thuộc về tâm linh, siêu hình thì Đạo đã có mặt bên cạnh con người ngay từ khi con người có mặt trên thế gian này. Thời khởi thủy, con người sống đơn sơ trong từng bộ lạc, bản làng, tiếp cận trực tiếp và thường xuyên với thiên nhiên, con người thấy mình nhỏ bé quá, yếu đuối quá trước thiên nhiên như là trước những cơn phẫn nộ gào thét của mưa bão, sấm sét. Con người đâm ra sợ hãi, rồi sùng bái, thờ kính và mỗi một hiện tượng thiên nhiên đều được thần cách hóa như thần thủy, thần hỏa, thần núi, thần sông v.v... Phải chăng đây là đầu nguồn của Đạo để con người kết hợp lại cùng sống với nhau trong từng nhóm nhỏ rải rác để đối phó với thiên nhiên bằng những câu khấn, cúng tế, bái lạy, vì thật ra con người không còn cách nào khác hơn; và theo với thời gian tiến hóa sự hình thành xã hội ngày một quy củ và lớn mạnh hơn thì Đạo cũng song hành phát triển và lớn mạnh! Các đảng giáo chủ ra đời. Từ đây ta thấy có hai thứ quyền lực vận hành song song chế ngự con người: Đạo lo về mặt tâm và chế độ chính trị khống chế thân con người. Các giáo sĩ đại diện cho Đạo cùng với quốc vương đại thần chia nhau quyền lực, quyền lợi để trị vì. Đây là bối cảnh xã hội Ấn Độ thời bấy giờ. Đạo Bà La Môn là giai cấp hàng đầu trong 5 giai cấp của xã hội Ấn Độ. Đến khi Đạo Phật ra đời,

Đức Phật đã đánh đổ toàn bộ tính giai cấp này mà điển hình nhắm vào các giáo sĩ Bà La Môn. Cho tới ngày nay, Đạo Phật chỉ còn là một thiểu số khiêm nhường trên xã hội Ấn Độ, cho ta thấy rằng tính giai cấp đã ăn sâu và mạnh đến cỡ nào trong dân gian Ấn Độ. Không phải

chỉ riêng đạo Bà La Môn mà Ấn Độ còn có 5 giáo phái lớn khác nữa. Tại vì nên Triết học tại các vương quốc Ấn Độ thời bấy giờ phát triển rất mạnh và rất cao thâm, cho nên người ta thích nghe những tranh luận, hùng biện công khai giữa các luận thuyết, nhờ vậy mà với trí tuệ tuyệt luân, biện tài vô ngại, Đức Phật đã thuyết phục và thu hút được những giáo sĩ hàng đầu Bà La Môn bỏ đạo để gia nhập vào tăng đoàn của Phật như Xá Lợi Phất, Mục Kiền Liên, Ma Ha Ca Diếp ...

Đạo Thiên Chúa xuất hiện từ 500 năm sau Đạo Phật, đã để lại cho đời ấn tượng để nhớ như là Dương Lịch với năm thứ nhất là năm Thiên Chúa ra đời, và mỗi tuần lễ có một ngày cuối tuần gọi là Chúa Nhật.

Đạo Thiên Chúa xây dựng giáo quyền bên cạnh thế quyền như đạo Bà La Môn và hơn thế nữa, tổ chức guồng máy đạo của họ rất là chặt chẽ, thống nhất, từ trên cùng là Giáo Hoàng cho tới thứ dân là con chiên, kỷ luật và quyền hành đầu đó lớp lang, không sai chạy, xuất từ một nền giáo dục đạo rất có trình độ cho những giai tầng lãnh đạo.

Thiên Chúa giáo tới đâu thì xây dựng chính quyền thừa sai tới đó để công việc đạo và đời được dung thông và toàn trị. Đạo Thiên Chúa có cả một bộ phận hùng hậu về nhân và vật lực để truyền giáo và các giáo sĩ khi cần sẽ có những đạo quân hùng mạnh để xâm lăng như Việt Nam thời Pháp thuộc chẳng hạn. Cho tới những chính quyền Nam Việt Nam sau thời Pháp thuộc cũng là những chính quyền thừa sai Thiên Chúa. Tham vọng toàn cầu hóa Thiên Chúa là một mục tiêu chiến lược mà Đạo Thiên Chúa luôn nhắm tới.

Đối lập với Thiên Chúa Giáo chính là Đạo vô thần Cộng sản, đã một thời khuấy động thế giới kinh hoàng từ chiến tranh lạnh cho tới chiến tranh khu vực, tiêu vong hàng nhiều triệu nhân mạng trong vòng 50 năm.

Tại sao chúng ta cả quyết rằng phong trào Cộng sản là nhắm vào triệt hạ Thiên Chúa Giáo. Thì đây là những đối lập ngang ngửa và trực diện về mặt tư tưởng ý thức hệ:

- Thiên Chúa giáo chủ trương hữu thần thì Cộng sản là vô thần.
- Thiên Chúa Giáo chủ trương Tư bản thì Cộng sản hô hào Vô sản.
- Thiên Chúa Giáo chủ trương tự do dân chủ thì Cộng sản là độc tài đảng trị.
- Thiên Chúa Giáo chủ trương tự do kinh doanh thì Cộng sản chủ trương độc đảng kinh doanh dưới hình thức hợp tác xã.

- Thiên Chúa Giáo chủ trương có giàu có nghèo, có thấp có cao thì Cộng sản là đấu tranh giai cấp là bằng nhau hết mà thực tế là bằng nhau ở cái mức nghèo mạt rệp.

- Thiên Chúa Giáo chủ trương duy tâm, chỉ có tâm này để tin vào đấng sáng tạo và bán khoán đời mình cho đấng sáng tạo; người có đầy đủ quyền năng ban phước giáng họa. Cộng sản thì là duy vật là không tin vào những gì vô hình vô tướng, là mù mờ huyền hoặc là thuốc phiện ru ngủ con người. Cộng sản dùng duy vật biện chứng để cho rằng chỉ tin vào những gì mắt thấy tai nghe, là tôn thờ người sống, có thật, là các đảng lãnh tụ vĩ đại.

Do vậy, Đạo là một cuộc đấu tranh triền miên bất tận để dành lấy độc quyền lãnh đạo.

Đạo Phật thì không phải vậy, người Phật tử cũng đấu tranh đây, nhưng mà đấu tranh với chính mình. Nay thì phong trào Cộng sản đã sụp đổ tan hoang. Kẻ vô đạo đã nhanh chân lẹ tay hòa nhập vào giữa lòng các đạo để che dấu thân phận mình. Từ ngữ Cộng sản bây giờ giống như cái áo cũ lỗi thời bị đào thải bởi con lóc thời trang. Và Thiên Chúa Giáo đang thừa thắng xông lên, tìm kiếm cơ hội để chuyển hướng mục tiêu. Biên cố 9/11 là cơ hội bằng vàng để Thiên Chúa Giáo có mặt ngay giữa trung tâm hùng vĩ Hồi Giáo.

Mùa Phật đản năm nay đang ở giữa những cuộc chiến tranh sôi sục của khủng bố, thật ra nó chỉ là mở màn cho một cuộc đấu tranh mới giữa Thiên Chúa Giáo và Hồi Giáo. Cuộc chiến giải quyết một mất, một còn giữa Đạo với Đạo. Chung quy cũng xuất từ cực đoan, phân biệt và cố chấp mà ra, phân biệt xuất từ chúng tộc thì sự đấu tranh còn trong hạn cuộc tướng mạo, của màu da, sắc tóc; còn phân biệt Đạo mang tính toàn diện, triệt để, từ tâm tới vật. Chúng sinh đã mang giáo chủ Đạo mình ra chiến trường. Sự hy sinh triệt để chùng nào thì mầm tồn thất, hoại diệt không sao suy lường tính đếm nổi!

Thông điệp của Đức Phật gửi đến nhân loại trong câu “Không có phân biệt trong máu cùng đỏ nước mắt cùng mặn” vẫn có giá trị vượt thời gian và không gian. Bởi vì Đạo thì có khác nhưng máu và nước mắt chúng sinh không khác, kể cả máu và nước mắt của các đảng giáo chủ.

Cho nên người tu chân chính ngày nay thật khó mà ngồi yên lim dim thiền định phó mặt cảnh đời muốn ra

sao thì ra, theo cái kiểu tùy duyên. Thủ động và tiêu cực, theo một cách nhìn nào đó, chẳng giúp được gì cho mình và cho người. Thủ đoạn chánh trị đã bằng bạc manh nha trong từng cơ thể của các Đạo. Cho nên tu và học luôn mãi vẫn là chánh lý giúp cho hành giả có đủ trí huệ để thấy được điều ác sắp xảy đến quanh mình.

Tóm lại, trong liên hệ giữa người với người, thật ra chúng ta cần có Đạo hay không?

Câu trả lời này đã có người trả lời rồi qua phong trào Cộng sản. Họ đã thất bại trong việc không cần Đạo. Mặt khác giữa Đạo với Đạo vẫn còn xung đột lẫn nhau, ngày càng gay gắt theo cái kiểu một mất một còn. Vậy cái nào là đúng? Kẻ mạnh nhứt thì tồn tại? Hay kẻ yếu tồn tại? Ta có thể trả lời một cách khẳng định rằng, không có Đạo nào tồn tại, nếu không tu; vì Đạo dựng lên với tôn chỉ, và lý tưởng rõ ràng là để tu. Không tu thì không còn Đạo, kể cả Đạo Phật. Cái bánh Pháp để trước mặt mà không dùng tới, chỉ thờ phượng, rồi đánh đồng dẹp tây, thì cái bánh đó vĩnh viễn vô dụng.

Đạo Phật ở Afganistan có lẽ vì thiếu duyên tu nên có đồng một số phận như ở Ấn Độ; cho nên người Phật tử Afganistan hoàn toàn vắng bóng, chỉ còn chút di tích lịch sử các tượng Phật khắc trên vách núi. Đệ tử Hồi Giáo Taliban không thích các tượng Phật đó nên cho đại bác nã vào cho tan tành vỡ vụn. Có lẽ nhân quả lớn quá do tâm tàn ác muốn trừ diệt đạo khác, không lâu sau Taliban bị đệ tử Thiên Chúa Giáo đánh cho tan tành phải trốn trong hang trong rừng, thân bại danh liệt; và bây giờ Mỹ và đồng minh muốn tiêu diệt Hồi Giáo với chiêu bài chống khủng bố đang lún lầy. Thế nào rồi cũng kiếm đường tháo chạy với nhiều ngàn mạng người tiêu vong với hàng trăm ngàn tỷ bạc nung sạch trong một canh bạc nhân quả!

Như một đàn bò đang được chở tới lò sát sanh, chúng ta đang tận lực báng bổ, chen lấn lẫn nhau để tranh thắng tranh hơn mà không hề biết sẽ cùng gặp khổ nạn trong vài giờ sắp tới đây. Đức Phật vĩ nhân loại gẫm ra cũng không khác gì đàn bò trên. Bá thiên vạn ức kiếp mới được duyên may gặp nhau trong hạn cuộc một đời người rồi sẽ cùng nhau đến bến bờ sinh tử. Hơn hay thua, được hay mất, khôn hay dại, giàu hay nghèo, nam hay nữ, đẹp hay xấu, sướng hay khổ, đều phải có ngày chia tay ly biệt, có khi vĩnh viễn ly biệt, sao lại đành lòng không biết thương nhau, vội rút ngắn ngày ly biệt!!

Thiện Đức

